

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Propaganda baptistă la hotarul apusean

Combaterea concubinajului

De vorbă cu P. S. Sa Episcopul dr. Grigorie Gh. Comșa
al Aradului.

Ziarul Ecoul din Oradea-Mare publică în Nr. 27 din 12 Iulie 1928 acest concis articol:

Cu ocazia unor anchete profesionale făcute la Arad, am ținut a-l vedea și pe P. S. S. dr. Grigorie Comșa, Episcopul Aradului, unul din stâlpii de nădejde ai bisericii noastre; om de vastă cultură și energie rară; românul prin excelență, care în scurtul timp de când a fost ales în fruntea eparhiei ce păstorește cu distinsă demnitate, dotat cu un avânt dozat de un idealism fără pereche pe lângă îndeletnicirile profesionale, P. S. Sa Grigorie al Aradului este în capul tuturor inițiativelor frumoase de manifestare românească la hotarul țării și al tuturor operelor de binefacere socială. Astfel, între alte acțiuni menite să consolideze viața noastră națională pe granița ce are atâta nevoie de betonare, P. S. S. Episcopul dr. Grigorie Comșa, stă și în fruntea buchetului de inimoși români ce se străduiesc a face să apară la Arad un cotidian de propagandă patriotică și fără să fim socotiți: că am căzut într'un exces de optimism, anticipăm: că, lăudabila acțiune pornită de P. S. Sa, și d-l general comandant al Diviziei I de cavalerie și ceilalți buni români, se găsește în preajma înfăptuirii.

În plus, mult activul Episcop al Aradului, afirmându-se și ca un neobosit luptător împotriva sectelor sălășluite în rândurile norodului

nostru cu scopul de a ne slăbi credința strămoșească, deci P. S. Sa Grigorie Comșa fiind perfect specializat și pe tărâmul acestei vitale probleme de Stat; ne-am prezentat la Palatul Episcopal și l-am solicitat o convorbire în acest sens pentru cetitorii „Ecoului” — din ciclul cărora face parte și P. S. Sa, încă dela apariția primului număr. Cu toate că, era abia sosit din București dela lucrările Sf.-tului Sinod, ne-a primit cu caracteristica-i bunăvoință și interviu-ul a început:

Cum se manifestă în prezent propaganda baptistă în Eparhia Aradului?

„Pentru opinia publică — a început P. S. Sa, înaltul Prelat — aș voi să fixeze o stare de fapt și anume: că, nu Eparhia Aradului este cea mai contaminată de sectari.

„Faptul, că, între preocupările noastre de căpetenie ca Episcop am pus și problema sectară, se explică prin vechile rădăcini, de 50 ani pe cari baptismul le are în părțile Aradului și ale Bihorului.

Nimeni până în momentul de față n'a dat o luptă fățișe și sistematică față de agenții subversivi ai baptismului. Numai așa ne explicăm: că, în țara noastră se găsesc părți, unde, în timpul celor 10 ani dela Unire baptismul s'a răspândit cu mult mai mult decât în timpul de 50 de ani în părțile Aradului. Evident: că, contrapropaganda noastră a făcut pe baptisti

să meargă până la culmea îndrăzneli cu atacurile lor. Sub scutul rău înțeles al libertății acordată de legea cultelor, îndrăzneala baptiștilor a devenit extrem de sfidătoare chiar în fața legilor existente, de cari, baptiștii își bat joc și totuși, ei sunt aceia cari, cu o fățarnicie indescritibilă, se înfățișează; „cinstitori ai legilor”. Ceeace ne doare ca conducători ai bisericii, este faptul: că, nimeni, dar nimeni în această țară, nu pune la locul lor încălcările baptiștilor. Sunt mii și mii de fapte concrete cari ar trebui colectate și aduse la cunoștința conducătorilor din streinătate ai baptismului, spre a se vedea: că, baptiștii dela noi se găesc într'o postură cum nu se poate mai fățarnică.

Exemple de modul necivilizat cum luc-rează baptiștii.

„Din seria nenumăratelor acte urâte ale baptiștilor din timpul de după votarea Legii cultelor, este destul să amintim următoarele:

1) Analfabetul Ioan Cucuriță conducătorul corului baptist din comuna Dumbrăvița de Mureș (Arad), a afișat manifeste cu conținut insultător pe crucea din fața bisericii ortodoxe române;

2) Baptiștii din orașul Arad, au îngropat cu forța pe un orecare: Iovanov, de religie creștin ortodox și

3) Soția predicatorului baptist: Oprea, din comuna Pleșcuța (Arad) în ziua de 31 Mai 1928, și-a cerut iertare în fața tribunalului Arad pentru calomniile aduse episcopului de Arad și preoților săi.

„Ceeace e trist, este, că, conducătorii baptiștilor dela noi, se fac a închide ochii înaintea tuturor faptelor prin cari, este dovedită atitudinea absolut necreștinescă a baptiștilor.

O favoare ce li se face baptiștilor.

„Un alt fapt dureros, este și că, oamenii cari nu pot dovedi nici 4 clase primare, în privința libertății de a predica, sunt puși pe picior de egalitate cu preoții cultelor istorice cari, au bacalaureatul și studii academice.

Măsurile ce se impun.

„În fața unor asemenea constatări, noi cerem insistent factorilor cu cădere ai Statului să nu uite: că, au datoria, spre a nu se știrbi în chipul acesta autoritatea bisericii, care, este cea dintâi temelie a autorității statului.

„Noi, ca biserică ne facem datoria, dar așteptăm: că munca noastră să fie sprijinită

de Stat, pe care biserică îl apără mai bine de cât sute și milioane de balonete.

„Noi, ca biserică, nu înțelegem să facem sforțări peste cadrul misiunii noastre, căci unde se calcă legile Statului, acesta trebuie să intervină.

Baptismul e ca o scamatorie.

„Baptismul — a continuat P. S. Sa în documentata-i expunere — se înfățișează ca o scamatorie. Din zeci de sate, se întrunesc într'un anumit punct o sută, sau două sute inși, sub pretextul săvârșirii unui act religios, iar, apoi, din acel punct descind cu toții în sunetul trâmbițelor în comuni, unde, nici nu există picior de baptist, spre a înșela mulțimea, că numărul baptiștilor este mare. Față cu asemenea stări adevărate dar triste, eu cred: că, forurile cu cădere ale Statului își pot face datoria. În credința aceasta, munca pentru combaterea sectelor în Eparhia Aradului continuă cu asiduitate. Noi, nu ne lăudăm cu rezultatele muncii noastre, însă totuși, putem spune: că, decăteori se fac botezuri baptiste, ele se fac numai asupra copiilor din părinți baptiști. Cu alte cuvinte, în Eparhia Aradului, s'a pus zăgaz lătrii baptismului.

Terminând convorbirea pe tărâmul baptismului, am mai întreat pe P. S. Sa Episcopul Grigorie Comșa următoarele:

Pentru înlăturarea concubinajului.

Ce altă preocupări mai are P. S. Voastră în ce privește propaganda religioasă?

Smerenia mea — ne-a răspuns cinstitul Episcop — niciodată n'a trecut cu vederea faptul că, adevăratul obiectiv al preocupărilor de ordin bisericesc, este lupta împotriva păcatului sub toate aspectele lui. Astfel, în timpul din urmă, mi-am îndreptat privirile și asupra unei mari scăderi din viața creștinească, care este concubinajul.

„În acest scop ne-am adresat prin scrisoare pastorală către toți credincioșii Eparhiei, care scrisoare, a fost citită în toate bisericile din Eparhie.

Scrisoarea pastorală întru combaterea concubinajului, a fost și tipărită și împărțită între credincioși în mil de exemplare.*)

Deși, am cam abuzat de larga bunăvoință a P. S. Sale reținându-l cam multșor cu interviu-ul... desigur tot în virtutea legământului

După cât suntem informați, P. S. Sa, va mai ține o serie de conferințe cu preoții și învățătorii și dezertații cu publicul cel mare privitor la combaterea concubinajului. Și tot în acelaș scop a intervenit către Sf. Sinod a cere organelor conducătoare: ca în fruntea consiliilor comunale și în sânul lor, să nu mai fie tolerați oamenii certați cu biserică în acest sens.

sufletesc ce există între P. S. Sa și mânătorii de condei, P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului fiind considerat și astăzi „unul de-al nostru” fiindcă și în prezent, cu toate multiplele P. S. Sale ocupațiuni de purtător de cărje duhovnicească al Eparhiei Aradului și Halmajului, și astăzi scrie îndeajuns, ba, am putea spune: mai mult ca odinioară; înainte de a mă despărți de un atât de distins interlocutor, nesătul de un cuvânt frumos cum e gazetarul și „tot să mai aflu ceva” dela un om de talia P. S. Sale Episcopul dr. Grigorie Comșa, cu care să stai de vorbă o vecinicie, nu te înduri a te despărți cu una cu două; am mai „prins ceva nou” punându-i ultima întrebare:

Ați putea să ne mai spuneți P. S. Voastră cum se prezintă situația în alte eparhii cu privire la problemele ce am discutat?

Congresele preoților misionari

Cu aceiași bunătate ce-l caracterizează Prea Sfințitul Grigorie a binevoit a ne mai răspunde:

„Pot să vă împărtășesc: că, din toate eparhiile ortodoxe din țara noastră, se întrezăreste năzuința încheierii unui front comun de acțiune. În scopul acesta, Sf-tul Sinod mi-a dat încredințarea: să organizez anual congresele tuturor preoților misionari din întreaga țară.

„Întâiul congres, va avea loc la Arad, în cursul lunii Octombrie a. c.”

Const. I. Ștef.

Invitare și Apel

către

Onor. Autorități administrative,
sanitare și școlare.

Podoabele căminului creștin.

de Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului.

Urmare și sfârșit.

Socoteala făcută cu condeii în mână nu poate să ajute. Părinții sunt de vină, dacă lasă pe copiii lor să încheie căsătorie când nici legea nu le prea dă voie. Altcum, ce se întâmplă? Tineri fără judecată se însofesc pentru avere, și chiar dacă nu se despart, se feresc de copii ca averea să rămână neîmpărțită.

Vai de asemenea socotește! Omul uită cuvintele lui Dumnezeu: „Nu vă grijiți zicând ce vom mânca? sau ce vom bea? sau: cu ce ne vom îmbrăca?” (Matei 6 v. 31). Luați aminte

dela pasări, cari se mulțumesc cu câteva crențuțe spre a-și zidi cuibul!!! Patru pereți vei avea la căsătorie, iar pe cei patru pereți vei avea de unde să așezi Icoana Mântuitorului și a Prea Curatei. Au n'ați văzut că familiile românești mai sărace sunt fericite, că au mulți copii?

Trei momente mari arată mai ales ființa chemării unui bărbat și al unei femei căsătoriți.

1. Momentul *rugăciunii* este unul. Sfântul Clement Alexandrineanul își reamintește cuvintele Domnului: „Unde sunt doi sau trei adunați în numele Meu” și zice: „Cei trei, despre cari vorbește sf. Evanghelie, sunt: tata, mama și copilul”.

Cei căsătoriți să-și imagineze o familie cu copii și alta fără copii, la sfânta rugăciune.

2. Cugetați-vă la *jertfele* sublime ale *părinților* pentru copii. Multele nopți nedormite ale unei mame lângă leagăn, cât de mult muștră nopțile fără bucurii adevărate ale ființelor, cari batjocoresc cuvântul „mama”. Grijele unei mame de sănătatea și binele fiilor săi sunt jertfe ale iubirii vieții omenești. Inima de mamă te îndreptează să faci adevăratul bine. Cei cari în viața lor n'au avut prilejul să răsplătească binele ce l-au primit dela mamele lor, — cât nu ar da să mai vadă cel puțin odată acel chip de înger, care i-a îndreptat pașii vieții.

Un mare scriitor francez spune, că fiind dus departe de patria sa, își aduse aminte de mama lui și scrise fratelui său: „Mama mea era un înger, căruia Dumnezeu i-a dăruit trup. La șase sute leghe de patria mea, ideea de familie, amintirile, copilăriei, mă înduioșează. Mama mea ținând sufletul meu în mâinile sale, l-a împiedicat, — ca pe o floare delicată, — să nu se deschidă, să nu se desfășure prea de vreme; și prelungind naivitatea, ignoranța tinereții mele, se părea că ajută nevinovăției cu nevinovăția cea mai frumoasă”.

Dar jertfa tatălui încă e frumoasă. Ceeace ei, mulțumește mamei, iar ceeace ești mulțumește tatălui. Dela tată primești un nume, o carieră, curaj și bărbăție în viață.

3. Părinții au *puterea binecuvântării și a blestemului*, ceeace constituie un moment important în viața familiară. Mare putere are blestemul lui Noe asupra fiului său Ham; este ca un foc mistuitor chiar asupra urmașilor săi. *Binecuvântarea tatălui întărește casele fiilor*, — zice înțeleptul Sirah. Cine nu știe că Isaac și Iacob, David și Tovie au cerut binecuvântarea Ceriului asupra fiilor lor??

Cine în viața sa nu-și aduce aminte de binecuvântările ce le-a primit ca prunc și ca ti-

năr dela părinții săi? Până la răsuflarea mea cea mai de pe urmă îmi voi aduce aminte, că la cea mai de pe urmă despărțire, iubitul meu tată, trecut acum la cele vecinice, mi-a zis: Te-am binecuvântat în copilărie și ți-a ajutat Dumnezeu să ajungi la o treaptă înaltă, spre a binecuvânta sute de mii de oameni. Dar cine știe, dacă ne vom mai vedea și deci îndrăznesc să-ți zic, ca Dumnezeu să binecuvinteze pașii vieții tale”.

Fericit trebuie să fi fost tatăl meu atunci și fericit trebuie să fie toți părinții, cari au pe cine să binecuvinteze! Acei părinți sunt adevărate podoabe ale căminului creștin și ale neamului românesc.

Cele de până acum sunt expuse pentru a se vedea de către toți Românii de bine, că și până când toți vom ajunge în căminul vecinicii, avem nevoie de întărirea căminului vremelnic, care e familia. Biserica își face datoria în această privință, dar apelează la munca solidară a altora. Ca urmare, Smerenia Noastră facem următorul apel către Onoratele Autorități administrative, sanitare și școlare din cuprinsul eparhiei Aradului.

În cele spuse până acum am apoteozat, adică ridicat în slavă ființa unui copil și esența unui părinte în înțelesul nobil al cuvântului. Ei bine, starea aceasta este de dorit să se întruchipeze în toate orașele și satele locuite de Români.

Știm că din nenorocire nu este așa. Din pricina aceasta am și raportat Onoratei Adunări Eparhiale că misiunile populare din eparhie vor avea în vedere și divorțurile, concubinajele și scăderea populației. În discursul de deschidere al Adunării eparhiale din 1928 am amintit despre publicarea unei broșuri în *Biblioteca Creștinului Ortodox* asupra acestor primejdii mari. Am spus că vom cere concursul Ministerului Sănătății și vom aranja conferințe cu concursul intelectualilor, am accentuat că vom lua toate măsurile binecuvântate pentru a micșora scăderile atât de păgubitoare ale vieții familiare.

Întâmplarea a făcut ca mai târziu, la câteva luni (în August 1928) să aflu de publicația dlui Dr. Iosif Nemoianu: „Contribuțiuni la problema copiilor în Bănat.” Am studiat temeinic această broșură bine scrisă și documentală. Cele 145 pagini ale broșurei sunt dovada unei munci ostenitoare, care se impune în modul cel mai serios. Broșura cuprinde adevăruri de cea mai crudă realitate. Aceste adevăruri se referă la natalitatea (chestia nașterilor), mortalitatea copiilor și asistența infantilă.

Problemele referitoare la copii, puse de dl. Dr. Nemoianu sunt de o incontestabilă valoare. Ele se impun atențiunii noastre la cea mai fugară ochire. Cu multă durere am cetit în broșură că o mamă din comuna Ghiroc (jud. Timiș) s'a prezentat d-lui Dr. Nemoianu, care i-a recomandat să-și alăpteze ea însăși copilul, pentru a scăpa cu viața acel copil. Acea mamă a răspuns: că mai bine va comanda sicriul copilului, căci „la noi lumea nu mai dă să sugă copiilor” (pag. 41), nutrindu-i artificial.

Iată una din multele abateri dela starea ideală a mamei. Și ce vom zice despre scăderea numărului căsătoriilor, despre concubinajii, divorțuri, avorturi, despre duhul materialist etc. etc.? Nu este locul aici a înșira toate plăgile cari pot distruge un cămin cu adevărat creștin. Ajunge să constatăm, că aceste lucruri interesează deaproape și viața bisericii și ne exprimăm bucuria, că autorul recunoaște religia ca pe cel mai bun sistem de educație al colectivității (mulțimii) în privința aceasta (p. 27).

Di Dr. Iosif Nemoianu așteaptă îndreptare dela concursul societății până când statul va putea să dea soluțiile cele mai potrivite. Autoritățile sanitare, școlare, administrative și bisericesti pot conlucra și până atunci în chipul cel mai fericit. Problemele de mai sus trebuie să ne strecoare în suflet o răspundere colectivă. Repercusiunea scăderilor împreunate cu problemele amintite se resfrânge asupra tuturei. Și atunci? Să ne dăm seama că trăim în vremuri de mari prefaceri. Pe ecranul istoriei se desemnează lucruri mari de natură senzațională. Vedem că dispar insule, că mii și mii mor de accidente, că se aude de cutremure și alte lucruri mari.

Problema copiilor în asemenea împrejurări poate oare să ne intereseze?! Firesc lucru este că ne privește această chestiune. Biserica nu poate sta uepășitoare atunci când se constată că de pildă Românii din Ghiroc de lângă Timișoara prezintă o mortalitate de 27.18%, adică 26,70% la o natalitate de 27,10% resp. 22,71%. Cât nu poate să facă biserica combătând concubinajul mai întâi la cei nevâstnici adică fără vârstă legală și sub toate înfățișările lui. Ea poate combate alcoolismul, care ca și concubinajul produce debilitate la urmași. Ea poate combate luxul, setea de avere cu orice preț; poate desvolta interesul și spiritul de jertfă față de copii nu numai al mamei, dar și al rude-niilor spre a nu se îndruma orice copii la azi-lele de copii. Conferințele la sate sunt un bun mijloc. Dar chiar în ce privește avorturile și alte lucruri inadmisibile, pot fi combătute în

cadrul pastorației individuale, cu teren atât de larg.

Însă oricât ar putea biserica să acționeze, munca ei izolată ar putea cel mult să descurajeze pe cei cari se jertfesc pentru asemenea probleme. Simțim că pe terenul întăririi căminurilor creștine nu ajunge o acțiune unilaterală. Activitatea organelor sanitare reclamă propaganda bisericii, dar aceasta nu ajunge. La această propagandă trebuie să se asocieze și administrația civilă ca și autoritățile școlare. Se impune o propagandă sistematică.

În privința aceasta să ne fie îngăduit a stabili un adevăr crud. S'ă început propaganda culturală la sate. S'ă apelat la învățători numai, iar dacă mai mult din curtoazie a fost invitată și biserica, aceasta s'a făcut de către organele subalterne chemate a acționa la fața locului.

Este imperios reclamantă o îndrumare concentrică de sus în jos cu ajutorul factorilor fără de cari nu se poate închipui un rezultat bun. Bisericii mele ortodoxe îi place să fie chemată, după importanța ce o are, la munca pentru ridicarea poporului. Problema ridicării poporului nu poate să fie pusă unilateral. Ea nu este numai de ordin administrativ, sau politic sau social, sau bisericesc, ori școlar.

Pentru a îndrepta o situație, o stare de lucruri, în vremuri mari ca cele de astăzi nu ajunge să ajuți materializești o instituție. Frumos este de pildă să dai ajutor material unei biserici, dar dacă ai puțința trebuie să dai prilej ca poporul să te vadă cercetând biserica pe care o ai ajutat. Niciodată nu s'a pomenit biserica noastră cu mai multe atacuri ca în zilele noastre. Ba că nu-și fac datoria conducătorii, ba că preotul de nu știu unde e rău și câte altele. Nimeni nu cunoaște sbuciumările bietului preot, nimeni nu-l caută să vadă unde locuiește, cu ce trimite copiii la școală! Amărăciunile ce le îndură în viață cine le cunoaște? Să poată lupta el împotriva concubinajului, dacă din întâmplare un consilier comunal sau un primar ar fi concubin? Dacă un primar ar favoriza baptismul, cum va lupta preotul împotriva baptilștilor?

Sunt oameni cari nu calcă în sfânta biserică decât foarte rar. Chiar și slujbași publici găsim, cari numai la sărbătorile naționale vin la biserică. Căci din nenorocire sunt și oameni cari cred că tocmai Duminica, în timpul sfintei slujbe, vor putea pune țara la cale. Poporul voește să vadă pe domnul notar la sfânta biserică, alături de domnul învățător. Biserica voiește să vadă în jurul ei pe cărturarii orașelor și satelor. Vom zice scurt și lămurit că biserica așteaptă fapte grăitoare dela toți cari

voesc o împreună lucrare cu ea. Noi, — smeritul episcop al Aradului, — înțelegem să colaborăm frățeste și din inimă cu factorii administrativi, școlari, sanitari.

Biserica și armata de pildă — sunt două instituțiuni cari se sprijinesc reciproc. Un spirit de intimitate există întră conducătorii lor și mult bine poate să rezulte dintr'o colaborare sinceră și pe alte tereñuri. Este absolută nevoie ca să părăsim izolarea păgubitoare. Nu ar exista atâtea plângeri, frecări, nemulțumiri, dacă diferitele instituțiuni ar căuta să-și coordoneze activitatea lor. Sprijinul reciproc trebuie realizat. Biserica mea are nevoie de concursul administrației, care nu ni se refuză. Sunt optimist și am convingerea că biserica va fi și mai mult sprijinită de administrație, mai ales după ce se vor termina clădirile școlare și alte instituții. Deasemenea și factorii școlari vor simți o nevoie tot mai mare de a recurge la binefacerile bisericii.

Și până atunci Noi credem, că poporul nostru bun și blând dorește și are dreptul să dorească a ne vedea alături la munca pentru ridicarea lui. De sine înțeles, că poporul e convins de greutățile cari stau în calea progresului. Poporul știe că administrația, școala, biserica, fiecare caută a-și face datoria sa, în parte dar va avea mângăerere și mai mare, când va vedea că conducătorii lui muncesc împreună.

Autoritățile administrative, școlare și sanitare de pe teritoriul eparhiei Aradului sunt de sigur animate de gânduri bune în cât privește o colaborare în legătură cu probema populației. Reprezentanții lor sunt oameni de muncă serioasă și pătrunși de văpaia cea mai caldă a iubirii de neam. Smerenia mea mă adresez cu toată încrederea către Onor. reprezentanți ai tuturor acestor autorități, rugându-i cu toată amabilitatea, să mediteze asupra celor cuprinse în această expunere. Li rog cu toată căldura sufletului, să binevoiască a Ne comunica în scris părerea cu privire la convocarea unei conferințe a șefilor autorităților de mai sus, în vederea alcătuirii unui program de muncă, menit a contribui la rezolvirea unei probleme din cele mai însemnate pentru propășirea României.

Rog ca chemarea mea să fie primită cu căldura inimilor cu adevărat românești. Voesc să se știe, că Biserica mea va urma calea muncii ce i se va indica și dorește pe de altă parte să indice și ea unele lucruri pentru alții. Aș fi mângăiat să știu, că acest apel este privit ca o năzuință sinceră de mai bine spre mărirea Țării Românești.

Borsec, în 15 August 1928.

Cercul religios „Leucușești” la Ohaba lungă.

În ziua de 29 Iulie a. c. s'a ținut adunarea cercului religios Leucușești, la Ohaba Inngă, la care au participat: pâr. adm. protopopesc Ioan Trifu, pâr. Ioan Căpitan, pâr. Pavel Văcărescu și pâr. Nicolae Burdia. Din încredințarea președ. Ioan Căpitan, utrenia și liturgia a săvârșit-o pâr. Nicolae Burdia singur. Rostind la priceasnă o predică frumoasă și spunând de încheiere poporului, că după masă să va face vecernie la 4 oare și se va ține adunare populară. Pâr. Burdia având în par. sa să îndeplinească 1 cununie și 2 boteze s'a depărtat.

La 4 oare d. m. ajung în comună pâr. adm. protopopesc Ioan Trifu, pâr. Ioan Căpitan și după o vizită scurtă făcută pâr. Pavel Văcărescu, încep vecernia, împreună cu predică, ținută de pâr. adm. protopp. Ioan Trifu. Vorbind despre statornicia în credință, împodobind predica cu frumoase pilde, luate din cartea Prea Sf. Sale Dnui Episcop.

După vecernie s'a ținut tot în biserică și adunarea populară, la care au vorbit foarte frumos pâr. Ioan Căpitan, combătând concubinajul și divorțurile. A vorbit și părintele emerit P. Văcărescu.

Poporul adunat au depărtat spre casă, mângălați în suflet, că s'a putut culege hrană sufletească dela păstorii lor sufletești.

La eșire din biserică, am fost întâmpinați de mai mulți credincioși, cari s'au plâns, că ei n'au putut lua parte la sf. biserică, din cauza, că agentul de urmărire dela percepția din Balinț, a umblat prin comună toată ziua și a adunat diferite amenzi și dela cel ce n'au avut bani, au luat haine din casă.

Pentru ameliorarea procedurii atât de neumane, am intervenit la administratorul financiar din Lugoj:

Ioan Trifu
adm. protopopesc

Inscrierile la școala medie (gimnaziu) de Stat „Iosif Vulcan” din Arad.

Inscrierile se vor ține la 1—3 Septembrie (dela 8—12 ore) Taxa anuală: 900 Lei; cotizație pentru Comitetul școlar 100 Lei.

Pentru înscrierea în cl I se cer următoarele acte:

1. Extras de botez
2. Certificat de absolvire a cursului primar.
3. Certificatul de revaccinare.

Cereri (timbrate cu 8 lei timbru fiscal) tipărite pentru înscriere și reinscriere se găsesc la librărie.

Examenul de corigență se va ține la 4 Septembrie (orele 8 a. m.) Reinscrierea elevilor corigenți la 6 Sept. (orele 8 a. m.) Examenul de concurs pentru 3 burse câte 4000 Lei anual pentru fiii de funcționari sau țărani lipsiți de mijloace (la cerere pentru

bursă se anexează și certificatul de paupertate și de serviciu) se va ține la 7 Sept. (orele 8 a. m.). Examenul de tranziție sumar din clasa III-a se va ține la 8 Sept. (orele 8 a. m.) Examenul particular se vor ține dela 10 Sept. (orele 8 a. m.) până la 22 Sept. „Chemarea Duhului Sfânt” deschiderea solemnă a anului școlar va fi la 23 Sept. (orele 8 a. m. începerea cursurilor: 24 Sept. (orele 8 a. m.)

Diracțiunea.

Incunoștiințare.

Se aduce la cunoștiință, cum că la Seminarul „Orfanilor de Războiu” din Câmpu-Lung-Mușcel, sunt vacante zece burse, rezervate pentru orfanii de preoți din întreaga țară.

Orfanii de preoți, care vor ocupa aceste burse au întreținerea completă, dată de Onor. Ministrul de Culte și Arte ca hrană, îmbrăcăminte, încălțăminte cărți, rechizite școlare, și nu plătesc nici o taxă școlară.

Doritorii de a ocupa aceste burse, vor adresa cereri înscrise Direcțiunii Seminarului dela 15 August până la 1 Septembrie a. c.

Cererile vor fi însoțite de următoarele acte:

1. Extrasul de naștere doveditor că a trecut vârsta de 15 ani.
2. Certificat de naționalitate.
3. Actul de vaccin.
4. Certificatul de botez.
5. Certificat de absolvirea cursului primar.
6. Certificat de bună purtare.
7. Certificatul de atitudinea materială eliberat de percepția locală.

8. Dovadă că este orfan de preot (copie după extrasul de moarte al tatălui preot).

Examenul de admitere începe la 5 Septembrie 1928 Dispensă de vârstă peste 15 ani nu se acordă

Este de dorit a se înscrie cât mai mulți orfanii de preoți, întru cât este posibil ca numărul de zece burse să fie mărit, în caz când orfanii de războiu nu ocupă cele 30 locuri rezervate lor.

Diracțiunea Seminarului.

Consiliul Eparhiei Ortodoxe Române a Aradului.

Nr. 4425 | 928.

Înștiințare.

Se aduce la cunoștiința celor interesați că cererile pentru admitere la examenul de calificare preoțească și examenul preoțesc de promovare sunt a se înalța aici până în 10 Septembrie a. c.

Cererile pentru examenul de calificare preoțească sunt a se instrui cu:

1. Act de botez dela oficiul parohial,
2. Certificat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține, vizat și de protopopul respectiv,
3. Certificat școlar despre studiile pregătitoare,
4. Absolutor teologic.

Cererile pentru admitere la examenul preoțesc de promovare sunt a se instrui conform Regulamentului în vigoare.

Termenele examenelor se vor publica la timpul său Arad, la 16 August 1928.

Consiliul Eparhial Ort Român.

Circulară.

cătră Onorații membrii ordinari și adhoc protopopești (sinod protopopesec) a tractului Birchiș.

În baza numirii din partea Veneratului Consiliu eparhial sub Nr. 2774 | 1928 de comisar eparhial pentru conducerea actului alegerii de protopresbiter al noului protopopiat Birchiș și în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în Art. 15. 16. din Regulamentul pentru procedură la alegerea de protopop, precum și în Art. 69. 70. din Statutul pentru organizarea bisericii ort. române, prin aceasta convoc adunarea protopopească electorală în ședința extraordinară pentru efectuarea alegerii de protopop al noului tract Birchiș pe Marți în 18 Septembrie a. c. la orele 9 a. m. în sfânta biserică ort. română din Birchiș.

Actului de alegere va premerge sfânta liturgie împreună cu chemarea sfântului Duh. Lipova, la 18 August 1928.

Fabriciu Manuță
protopop, comisar eparhial.

3—3

Nr. 3642 | 928.

Declarația-tip, a candidaților de preoție, extrasă din „Regulamentul” pentru buna conduită a clerului.

„Subscrisul (N) _____ candidat de preoție declar înaintea lui Dumnezeu, a Pre Sfințitului meu stăpân Domnul (N) _____
_____ Episcopul eparhiei (N) _____
că dorind a mă încredința de darul proafției pentru Biserica (N) _____ din comuna (N) _____

nu am în vedere decât, a lucra pentru mântuirea sufletească a turmel duhovnicești mie încredințată. Voiu conforma viața mea cu învățăturile sf. Evanghelii, al sfinților Apostoli, și cu toate canoanele și învățăturile Sfinților Părinți ai Bisericii Ortodoxe. Nu voiu uita nici odată în viața mea cuvintele sf. Apostol Pavel, care cer ca preotul să fie fără prihană, bărbat al unei muleri, priveghetor, treaz (sobru), cumpătat, ospitaler, învățator, nu bețiv, nu bătaș, nu râvnitor de câștig urât, ci blând, nesfadnic, nelacom, binechivernisindu-și casa sa Căci dacă cineva nu știe a-și chevernisi casa sa, cum va îngriji de biserica lui Dumnezeu? (I Timot. III 2—6). Declar înșfârșit, că întru toate voiu fi supus și ascultător chiriarhului meu, Prea Sfințitului Episcop și dispozițiilor privitoare la biserică și cler, ale sf. Sinod al Bisericii noastre ortodoxe române precum și legilor Regatului Român, ca și toți cetățenii și membrii statului român.

„Așa să-mi ajute Dumnezeu în cariera mea preoțească.”

Această declarație va avea să o facă fiecare candidat de preoție înaintea Pr. Sf. Sale Părintelui Episcop Eparhial, cu prilejul hirotonirii în presbiter-duhovnic.

Consiliul eparhial ort. rom.

Licitație minuendă.

Pentru zidirea bisericii din parohia Hunedoara-timișană, situată între comunele Firiteaz și Șagu protopopiatul Vinga, în baza planului și devizului estimativ aprobat de Veneratul Consiliu Eparhial ort român din Arad sub Nr. 3809 | 1928, se publică licitație minuendă, ce se va ține în 2. Septembrie 1928. orele 3 și 1/2 d. m., în școala primară din Hunedoara-timișană, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Planul și devizul de spese se pot vedea la Oficiul parohial din Firiteaz și la școala primară din Hunedoara-timișană.

2. Concurenții vor înainta de odată cu ofertele închise și vadiul de 10% din prețul oferit.

3. La licitație vor fi admiși numai antreprenori cu calificare recerută.

4. Spese pentru participare la licitație nu se acordă.

5. Spesele planului și devizului estimativ cad. în sarcina antreprenorului, cărui se vor încredința lucrările.

6. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrările acelu antreprenor, în care va avea mai mare încredere.

Consiliul parohial.

Licitație minuendă.

Pentru darea în întreprindere a atuturor lucrărilor de zidire a unei biserici noi în VAȚA DE SUS (stația C. F. R. Vața de jos) protopoplatul Hălmeagului, din material de lemn cu fundament de beton, și în baza Planului și devizului primite de corp. par. și încuviințate de v. Consiliu eparh. din Arad Nr. 3088/928. se va ține licitație minuendă la 29 August a. c. în școala primară din loc. Condițiile licitației minuende sunt:

1. Prețul strigării face suma de Lei. 361, 430.
2. Participanții la licitație minuendă VERBALĂ, înainte de începerea licitației vor depune un vadiu și garanție de 10%, din prețul strigării în numerar ori în libel de depunere dela vreă bancă solidă.

3. Toate lucrările zidirii se vor da în întreprindere spre executarea numai unul întreprinzător ori maestru diplomat.

4. Celelalte condiții de licitație, precum planul și devizul cu consemnarea materialului trebuincios din care comuna bisericească va da din propriul său numai materialul lemnos pentru construcția pereților, coperișului și a turlei iar celalalt material întreprinzătorul din propriul său; se pot vedea la conducătorul oficiului par. din Vața de sus în comuna OCIU.

5. Comuna bis. 1-și rezervează dreptul de a da toate lucrările numai acelui maestru întreprinzător după rezultatul licitației, în care va avea mai mare încredere și garanție.

6. Întreprinzătorul cu care se va lega contract după terminarea licitației va avea să plătească comunei bis. spesele avute cu confecționarea planului și a devizului.

7. Participanții la licitație nu pot pretinde sub niciun titlu, niciun fel de spese pentru participare.

Din ședința Consiliului par. ținută în Vața de sus la 5 aug. 1928.

Vasile Giurgiu preot
preș. cons. p.

Avisalon Giula
notar cons. p.

În conțelegere cu: Cornel Lazar (ss) protopop.

INFORMAȚIUNI.

La sărbătoarea Adm. Măscătoarei de Dumnezeu. În catedrala din Arad s'a celebrat „Părăstas” pentru odihna sufletelor vitejilor marinei române, răposați.

Au asistat autoritățile bisericești, militare și civile.

Vecnică amintire și recunoștință lor!

Țara cu mai multe sărbători. Recordul îl ține Mexicul, cu 131 de sărbători legale pe an; vine apoi India cu 62; Austria cu 24; Persia cu 20; Belgia cu

13; Franța cu 12 și Anglia cu 7. Statele-Unite numără trei: Thanksgiving Day, Crăciunul și aniversarea independenței.

O plăcintă uriașă pentru 20.000 persoane. Cu ocazia unei sărbători locale, celebrate în localitatea Denbydale în Anglia, au fost invitate 20.000 persoane. Pentru acești invitați s'a făcut un păt de greutate de trei tone.

La frământarea și aranjarea unei asemenea prăjituri s'au întrebuițat o tonă de cartofi, patru bol și cinci sute de kgr. de făină. Amestecul a fost copt vreme de două zile, întrun cuptor enorm.

La scoaterea din cuptor, au muncit douăzeci de oameni, vreme de o oră, până când să ia această uriașă plăcintă și s'o suie într'un auto camion.

Aniversări de nuntă. În afară de nunta de argint ce se serbează la 20 de ani de căsnicie și cea de aur la 50 de ani, mai sunt și alte aniversări. care se repetă în occident și înțesebi în Franța. De pildă: nunta de bumbac (un an de căsătorie); nunta de hârtie (2 ani); nunta de piele (3 ani); nunta de lemn (5 ani); de lână (7 ani); de cositor (10 ani); de mătăsă (12 ani); de porțelan (15 ani); de cristal (20 ani de mărgăritar (30 ani); de rubin (40 ani); de diamant (60 ani). Aceasta din urmă credem că e mai mult poveste decât sărbătoare trăită.

Concurs.

Se publică concurs cu termin de 30 zile pentru îndeplinirea parohiei de cl. III-a din Neagra.

Dotăție: 1., Sesi parohială din 16 jugh. plus 16 jugh. întregire prin ref. agrară.

2. Stole legale în vigoare pentru tractul Buteni.

3. Birul legal, luat în concurs din oficiu cum reese. Cons. Ep. Nr. 3495—928.

4. Întregirea dotației dela Stat.

Reflecții trebuie să se prezinte în biserica din Neagra în timpul concursului, iar cererile de recurs adresate Consiliului eparhial să se trimită oficiului protopopesc ort. rom. din Buteni. Reflecții din alete dieceze vor anexa la cererea de concurs literile demisionale și act despre consensul Chiriarhului nostru diecezan de a putea recurge la aceasta parohie.

Consiliul parohial în înțelegere cu F. Roxin ppter.

—□—

2—3

Redactor responsabil: SIMION STANA.

Cenzurat: Prefectura Județului.